

Szakdolgozat kivonat

A közönséges vadgesztenye (*Aesculus hippocastanum*) felmérése a Nagydobronyi kistérség területén

Készítette:

Molnár Ildikó Dóra

Beregszász képzési hely

2025

Munkám során a Nagydobronyi Vadvédelmi Rezervátumon kívüli vadgesztenyék egyedszámát és életkorát mértem fel, amelyekkel eddig nem, illetve alig foglalkoztak a környezetemben. A vadgesztenyék ültetésére vonatkozó dokumentációk hiányában átlagos törzsátmérő alapján következtettem életkorukra. A számításba eső 25 fa közül minden fa 33 évnél fiatalabbnak bizonyult, az idősebbek a Hatrác patak mentén fordultak elő. Kutatásom kiterjedt a vadgesztenye drogjaira és azok hatóanyagaira. Ennek kapcsán azt találtam, hogy azok igen széleskörűen felhasználhatóak: egészségügyi, környezetvédelmi hatásain túl otthoni környezettudatos háztartásokban szappanként és mosószerként is szerepelhetnek.

A vadgesztenyét nagy mérete miatt parkokban, illetve sorfaként ültetik. A tavasszal nyíló, akár 30 cm-t is elérő fehér virágai képesek elkápráztatni a közönséget. Továbbá hatalmas termete miatt jelentős mennyiségű szén-dioxidot is képes megkötni a levegőből, így csökkentve az üvegházhatást és a világszintű problémát okozó globális felmelegedést (Megyeri, 2025).

A gyógyászatban „igazi csodaszernek” tartható gyógynövényként tartjuk számon, hiszen magja, kérge, valamint levele számos értékes hatóanyagot tartalmaz. A magban található eszcint és annak kivonatát elsősorban különféle vénás kórképek kezelésére használják, amelyek közül kiemelendő az alsó végtagokat érintő idült vénás megbetegedés és annak talaján kialakuló lábszárfekélyek, vénatágulatok és trombózisok. A kéreg és a levéldrogok leginkább gyulladássos mozgásszervi betegségek terápiájában játszhatnak kiemelt szerepet, mint például a rheumatoid arthritis. A vénás betegségek kezelésére használható szerek kapszulák, gélek, kenőcsök formájában vannak forgalomban. Legtöbbször ezekben a készítményekben egyéb gyógynövények és vitaminok is vannak, amelyek szinergista hatásúak a vadgesztenye hatóanyagaival. Fontos azonban megjegyezni, hogy a vadgesztenyéből származó készítmények önmagukban nem elegendőek ezen betegségek terápiájában. Nem helyettesítik a hagyományos medicina gyógyszereit és a tudatos, egészséges életmódot (Internet 3).

A vadgesztenye magjából otthonainkban ingyen előállíthatunk mosószert mesterséges kemikáliáktól mentesen, ezáltal csökkentve az ökológiai lábnyomunkat. Ráadásul különféle játékokat, valamint változatos dísz tárgyakat is készíthetünk belőle.

Mindezek még inkább megvilágították bennem, hogy mennyi pozitív tulajdonsága van a vadgesztenyének, és hogy akár egyetlen fa ültetésével is milyen sokat lehet tenni az egészséges környezetért.